

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZALLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, esütörtökön és szombaton délelőn.
Ara évenként 3 ft. o. é. Hirdetés: ár: négyhatszáz sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatálnál kezeltek.
A „Közép-” cikkek sora után 15 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kölozsvár, január 30.

(D) A gazdasági-egylet utóbbi gyűlésének okmányai részben már olvasóink előtt felkúsznak.

A részvényesek egy szép részének tíz évi részvételfolyama ezuttal lejárván, az egylet tovább fejlődésére nézve a jelen szempillantatok kérdése az, hogy a részvét újból éledjen iránta, sőt az eddigienél is nagyobb terjedelmet vegyen.

Gazdasági iparunk csarnokának még csak homok szeméit tehetle ez intézet; s ha azon gyors hatását annak bazánk nem tapasztalhatá, a mely kiválólag Stayerország gazdasági egyleténél mutatkozott, annak okát legnagyobb részben szerencsétlenebb viszonyaink közt kereshetni.

A stayer gazdaság élén János főherceg állott, ki a császári házzal szoros összeköttetésben állván, azon kormányintézkedések kivételére hatni tudott, melyeket a birtok oly szabályozása követel, mely közt egy intézet theoreticus eszméi gyakorlatiakká alakíthatók.

Nálunk a tagosítás még mind késik, a hol átvinni szándékozott is az értelmiség, gyűjtőgatásoknak, a tömeg titkos bosznjának volt kitéve, a mérnökök mondhatni csatára indultak a kiszakítások alkalmával, a székely- és szászöldön; pedig tagosításról még nem is álmodnak. Pedig ez intézmény első gyökere egy gazdasági-egylet gyakorlati kibátásának s gyorsan belátható eredményeinek.

A tagosítás önként vonja maga után a változgatászatot, egy gazda pedig, ki birtokát váltó alá rendezte a legjobban érti s tapasztalja, minő hatalmas közvetítője lehet gazdasági ügyeinek, s a birtoklásból fölmerülő eszmék fejlesztésének, nehézségek elhárításának egy gazdasági egylet, és maga az egylet csak akkor bírhat valódi tettekörrrel, midőn létezése elméletének gyakorlati terét a vidék mezőgazdasági fejlődése megnyitotta.

Ezek egy hiszem, kétségbevonhatlan igazságok.

A tér hiányán alapul az is, hogy itt, hol éppen a concentratio által vivhatni eredményt, hazánk a politikai eszméket követi, s nagyon is hajlik a decentralisatio felé.

Stayerhonban a központi egyletnek, a miveltebb gazdaságra intézvényileg idomított terrenumon kívül, a legfőbb szolgálatot azon szoros összeköttetés teré, melyben az a fiók-egyletekhez állott, egy szorosan egymásból folyó lémezolatot, egy közös testnek egy cizlra s eszmére törekvő, szétágazott polypkarjait képezve.

Nálunk ily fiók-egyletek részint nincsenek, részint nem is alakíthatók, s gazdaságunk primitiv állása miatt azoknak szükségét s összeköttetéseinek fontosságát vidékeink nem is érzik, részint az alakulólébel levő ily intézetek is a lehető önállásra törekszenek, pedig még magának a központi intézetnek is egyik főbaja, hogy valódi szakemberek hazánk s annak központján is nem igen találhatók.

Természetes, hogy a gazdaság fejlődése kifejti a szakképzettséget is, de itt az „és viszont”-ra volna szükség; hazánkban a gazdasági elmélet keveset haladt, az összes magyar irodalom e részben már fejlett működése primitiv viszonyainkra nem talál, összesen is eddigelé b. Bánffy János s Berde Áron változgatászat munkácskái azok, a melyek Erdélyért vannak írva. Ily kevés szakképzett egyénnel a központi-ily kevélyek lazsa összefüggése még keveset előmenetelt igér; de e lazsa összefüggés sincs alkalom, mert általában fiók-egyletek nem igen alakulnak, s a gazdasági-egyletnek e cizlra

dolgozott tervét — mely azóta el is avult — a kormány maig sem erősítette meg, a miből látszik, hogy nem Stayerhonban vagyunk, hol a kormány támogatása mellett 25 év alatt a zab kenyér komlós cipővá változott.

Nem elegendünk itt a gazdasági gyakorlati teendőink boncolásába, bíralatot sem mondhatunk szakismerő irányban, s a gazdasági intézeteknek inkább nemzetgazdasági fontosságát s körét ismerjük s tárgyalhatók, a mennyiben a nemzetgazdaság s az azokra ható intézmények a publicistikai tudomány körébe tartoznak.

Egyletünk nemzetgazdasági feladatainak fejlesztésére nézve pedig mindenki belátja, hogy a mostaninál különböző politikai viszonyok szükségeltetnek. Ott vannak a kopár mezőségi oldalok, ott a túlnépesedett székelység s havasi mokányság, ott a föld parlagon hever, itt a kéznek nincs mivel foglalkozni; számba lehet-e venni mennyi munkás kéz hiányzik itt, mennyi felesleg erő van amott, a mely szivárog a szomszéd tartományok felé?

Hisz most még azt sem lehet biztosan tudni, mekkora az összes ország területe, mi az egyes fajok és vidékek népessége?

Hol a statistika, mely egy rendszeres kormány előmunkálatai folytán a szakintézetek biztos rendelkezésére álljon, vagy hol a szakintézet tekintétye, mely a közigazgatási közegeket saját céljaira megmozdithassa?

Egyletünknek valódi feladatai megoldására a belső rend s bízalom teljes helyreállítása, a birtok cizlszerző szabályozása, a szakismeret hatásteljes közreműködése szükségeltetnek; az első mellőzve, az utóbbiakra nézve kevésbé állunk előbb, mint másfelé, tized előtt, mikor b. Wesselényi M. változgatászat rendezé, s gr. Teleki D. az „Erdélyi Hiradó” hasábjain velős cikkeket közlő a tagosításról és arányosításról. Ama cikkek még ma is hazánk legnagyobb részében az újdonság érdekeivel bírnának eszméikre nézve.

De haladást látunk industrialis természetűekre nézve; a borsászat s selymeszet nevezetesen lendületet vett, s a nemes fajú szőlők honosítására nagy befolyással volt egyletünk, a gyümölcsészet is sokat emelkedett, s mindezt arra mutat, hogy a központon e részben volt gyakorlatibb szakértelem, mely az egylet útján kihatott.

A gépészeti szakosztály szintén nevezetesen lendületet adott a gépek honosulásának, ám-bár e szakma is a tagosítatlan közép birtok természetesen érdekeletlensége miatt sok hátrányt szenvedett.

Mindenfelé tehát még mind előkészületet látunk, de ez előkészület is nevezetesen haladás, mert előbb-utóbb az ország jogi intézményei segélyül fognak jönni a gazdaság megalapításának, mert primitiv állam többé nem lehet, az állam- és nemzetgazdasági eszméknek ki kell nálunk is fejlőni, államgazdaság pedig nem virágozhatik ott, hol nincs virágzó magángazdaság, valamint nem lehet szabad azon állam, hol az egyén nem szabad.

A mi keblől nemzetgazdaságunk leginkább a phisioerat rendszerre támaszkodván, világos, hogy a gazdasági intézetek virágzása és sikere éppen úgy egyéni, mint országos és állami érdek.

Mintán pedig a magyar par excellence birtokos nép, a gazdasági intézetek egyszersmind nemzeti érdekek.

Gazdasági egyletünk lassan bár, s mindenütt akadályokba ütközve csak halad célja felé, létezése maga már haladás azáltal, hogy a gyorsan s egymásra jövődő állam- s nemzetgazdaság érdekében jogi intézmények egy előzménnyel bíró közeget ne nélkülözzenek, melyeknek feladata lesz azoknak irányt adni,

s a törvényhozásból kifolyható elméletet a gyakorlat terén hasznosítani.

Tagadhatlan tehát, hogy a gazdasági-egylet létezése és fennállása nagy országos és nemzeti érdek, s hogy annak hiánya még nagyobb árt vána fejlődésünk terén.

Az is tagadhatlan, hogy az egylet, a mit hatásköre s a rendelkezhető szakértelem megenged és ajánlatba hoz, azoknak érvényesítésére teljes erejéből törekszik.

Még nem hallottunk gyakorlati indítványt, a mely részvéttel hangzott volna el, még nem hallottunk életrevaló eszmét, a melyet vagy szűkebbülés, vagy hanyagság miatt félrevetni kívántak. A mennyit a létező szakértelem a létező körülmények határai közt kifejtethet, az egylet buzgólkodott mindannak kivételében.

Ily nagy érdek és ennyi tiszta szándék és akarat méltó a hazafias részvét általi támogatásra.

És mi e felszólalással csak is arra kívántunk hatni, hogy tulvitt követelések a részvétet ne lankasszák. A letűnt tíz év után a jövő tíz évre tiszterezze magát a részvét, mert a gyorsan baladó időbe bízunk, hogy egyletünknek is jövőben mind gyarapodni fog tere, hatásköre és üdvös befolyása.

Az országos gazdasági egylet közgyűlése jan. 25. 1864.

Titkári jelentés.

(Folytatás.)

A selymentenyésztés ügyében a kir. fő-kormányzástól azon választ nyertük, hogy Eged, Torda, Maros-Vasárhely és Sepst-Szt-György eperfa-iskolák beállítására 10-12 évre ingyen helyiséget adnak, ezen fa-iskolák beállítására szükséges pénzmennyiség köz-közlése végett a költségvetést a kir. fő-kormányzathoz felterjesztettük, s miuthogy ezen hasznos iparútlát meghonosításának alapja az eperfa, a minek pedig nagy szükségünk van, kecséget a remény, hogy a magas kormány kérdésünket meghallgatja.

Az igazgató választmány kebelében koronkint többször felmerült azon indítvány, miszerint az egyletet egy állandó gyümölcs-tárlat, termény-csarnok, vagy gabona-csarnok felállítására segédkezett nyújtson, vagy hogy tagjai az ezek felállítására szükséges eszközök megszerzésében részt vegyenek; az indítványok azonban jobb időre balasztattak. Közlebről egy állandó termény kiállítás és ügynökség felállítása eszméje merülvén újra fel, az igazgató választmány az előnyös ajánlatokkal támogató indítványt vélemény- és tervkészítés végett egy küldöttségre bízta, mely munkáját be is fejezvé, és Kővári László a feltételeket elfogadván, az igazgató választmány az egyletre, valamint a gazda közönségre nézve sok előnnyel kínálkozó ajánlatot magává vette, s ezuttal a gazdasági egylet pártfogása és eze alatt megnyilvánuló állandó termény-kiállítás és ügynökség programját és árjegyzékét a t. közgyűléssel közölni elhatározta.

Egyesültünk több tagja, a pesti kiállításra megismertetés végett többféle erdélyi borokat küldött, melyek Pesten díszeset emlitésben részesültek és érdemeseknek ítéltek arra, hogy a hamburgi kiállításban részt vegyenek, az uton azonban annyira megtört — a medgyesi borokat kivéve, melyek brouz-érmet nyertek, hogy a kiállításban nem versenyeztek. E balesetet a hamburgi t. jelentést tevő azon körülménynek tulajdonítja, hogy az erdélyi stírl testes borokat többször szűkség lehuzni, hogy jobban megismerjék. Boraink ezen kezelésből származott hiányait magunk is elismerjük.

A tárgyhöz érve, örömmel nyilváníthatom, hogy Erdélyben a szőlőmivelés haladásban van, hogy újonnan beállított szőlőseink évenként több tért foglalnak el, most is négy faj elszaporítása van leginkább felkarolva: rizling, tramin, oportó és furmint vagy som szőlő, az egylet szőlőmivelő tagjai megbízása következtében a négy fajból ez év tavaszára mintegy 50 ezer gyökerez és sima veszőst

rendeltem meg különböző helyekről. A fajok elválasztása is naponta több ügybarátot nyer meg. Ezen szorgalomnak, a felvilágosodott s megtisztult nézeteknek bizonyosan meg lesz azon obajtott eredménye, hogy az erdélyi boroknak is határozott jellege és így kellendősége lesz, a mit, ha a különböző szőlőfajokkal ezután is egybe szűrjük semmi esetre sem érhetünk el.

Evvel ellenkezőleg az elmúlt évben több helyről azon szomorú tudósítást kaptuk, hogy a nagy szárazság több vidéken a szőlő fáját tetemesen megrongálta, minek következménye az lett, hogy több szőlőt kellett kivágni, hogy a gyökér új fat hajthasson.

Borászati állapotunkon segiteni obajtván, Zeyk József tagtársunk egy indítványt tett, melyet a választmány ajánlattal a t. közgyűlés figyelmébe ajánl.

Tisztelt közgyűlés! Bellügyeinket illetőleg, kisebb részletekbe bocsátkozni e helyen nem tartva szükségesnek, két fontos tárgy körül tett eljárások felől adom elő számolattételemet, a melyeknek végbevitelével az igazgató választmány volt megbízva, ezek egyike az egyesület kertjének beállítása.

Az elmúlt közgyűlésen nemes Kolozsvár városa tanácsának egyesületünk, s a gazdasági ügy iránt tanúsított áldozatkés pártfogását említém meg, midőn jelentésemben felhoztam, hogy a nemes városi tanács az egylet két kertjét elválasztó gyalogut megszüntetését elhatározta, nemcsak, hanem e felett eperfa-iskola felállítására a szomszéd szántóföldet is kész megvásárolni. Ez ügy elintézésébe elbe azonban nehézségek gördültek, melyek elhárítása áldozatot követelt. A békási birtokosok számára új gyalogutat kellett nyitni, a mi csak úgy volt teljesíthető, hogy egy kis darab szántóföldet 600 frton meg kellett venni, a minek felét a nemes városi tanács fizette ki, másik felét jóváhagyás reménye alatt az egyesület választmánya. A nemes városi tanács feltevére e szerint: az egyik földért 220 frtot, az említett másik föld feléért 300 frtot. Hogy pedig egyesületünk az egybevaló két kertben tétetni cizlba vett munkálatokat elkezdhesse, s így tért és időt nyerhessen, tudva, hogy üdvös dolgot cselekszik, a magas helyben hagyást meg sem várta, hanem jóváhagyás reménye alatt a vett földet az egylet birtokába adta át; mi által a nemes tanács és esküdt közönség a választmány és gazda közönség elismerésére újabban érdemesítette magát. Ekkor nem levén még egészen elkésve, a kert terv szerinti beállításához hozzá lehetett kezdeni. A t. közgyűlés a kert beállítására, a kert felügyeletével megbízott alelnökünk Tisza László indítványára, és egy bizottság költségszámítása következtében, azon esetre, ha máséket nem lehet, felbatalmavta az igazgató választmányt, hogy a szükségelt 3000 frtot az alaptőkéből vegye kölcsön. Ezen összeg nagy részét kerti munkák és építkezésre be is fektettük. A szőlőnek szánt 3 holdból, egy hold meg van rigolirozva és rizinggel beültetve, és ennek a szárazság dacára, s annak ellenére, hogy frs porhanyó földbe ültettük, felinél több fogant meg, a hiányt az ősszel kipótoltattam. Ezen holdnak beállítása a sok kő miatt, egyenletlen felületeért, mit planirozni kellett, s mivel a kutak s patak kiszáradtak, s az ültetvényt a Szamosból hordott vízzel kellett meglocsoltatni, meglehetősen sokba került; egynehány hold hijjával meg van rigolirozva a második hold is, s a szőlőveszőst — oportó — mit beleültettünk, meghozattam. Ezen holdnak beállítása már kevesebb költségbe került. A régi deszkakerítés 47 láb, és süvénykerítés át-tétele, új deszkakerítés felállítás 43 láb, nagy részét tette a kiadásnak.

A botanikus kertben vetett fűnemek jobban sikerültek mint az azelőtti években.

A gazdasági rész, mely 6 félholdas táblára van osztva, váltó rendszerre a jövő tavaszszal a megállított terv szerint be leend állítva, sánczczal és eleven gyepűvel körül kerítve.

A váltórendszer a következő:
1) Ugar trágyázva, 2) repeze, 3) őszi buza, ezek jelenleg különböző buza fajok, 4) kapás növény, 5) takarmány, 6) tavaszi: u. m. buza, zab, árpa.
Az Eszterházi-féle kertben két dűledező házat kaptunk, ezek egyike helyett egy be-estületes kerti lakházat építettünk. A kertész ezen lakházat eddigi házbére levonása nélkül

Ki van mondva a reményről, hogy az megem szegyenit (?); s ez ha nem is mindig, de sok tekintetben valósul. A múlt év lanyha tele azt felváltó száraz évszakok után egy erős fel bekövetkezése felőli reményünk várakozáson felül teljesült; mert ily magas fokú, társas hidegű tél, mint ez, ritkílyi párját. A költők több helyt medre fenéckéj átfagyva, kutak kiapadva s melyekben a forrás ér meg em szakadt, minden reggel szinte betörhetetlen j gesedve, képzelteti, mily nagy dolgot d az igaz barmok vizzel ellátatása; a szárnyas átlatok, különösen a kochin-kínai faj, nem bírhatva meg a nagy hideget, számszan hullanak el.

E nem csak természetileg, de politikailag kemény tel, a mint látszik a kedélyeket is

lehittette, dacára a farsangi idénynek, az emberek saját üzhelyeikre szorít; hanem mind e mellett is az élet tarka jeleneteiből merülnek fel olyak, melyek keblü színezettnek látszanak ugyan, de jellemüknek fogva köz-édektékké is válhatnak.

Királyfalva községének kocsmá-regale jog gal bírói közt ez előtt azon üdvös egyezmény jött létre, miszerint a külös kezelés s ebből folyó káros versenyzés helyett jobb azokat együttesen e'árverezni s aztán az összeget arányosan felosztani. Ez egyezmény meghozta obajtott gyümölcsét, többszöröszvén az előtt bevételt. Több éveken át, míg helybeli birtokos tartá a regálakat baszonbérben, meg volt az a nyeremény, hogy minden jogosult osztalékát pontosan kikapá, e mellett a föld népe is fáradsálmait elcsó, tiszta és egészséges italokkal enyihetett; azonban némelyeknek minddig többre vágyó, kielégíthetetlen természete, a haszonbérlek meg nem bukásában baszon jövedelmet vélvén rejteni, az eddigi keblü gyakorlat, megszűntetésével a szomszéd helységekkel is közlendő előleges körzés utáni köz-árverezést állapított meg. Ennek következtében a múlt évben egy Hers nevű izraelitának adat tak ki a regalek oly feltét alatt, hogy a haszonbéri összeget két részletben, n. m. az év elején és közepén az illetőknek haszonbéri joga megszűnése feltétele alatt beszoáltassa. De ez s több más feltételek csak papiron hangzottak kötelező erővel bírónak; mert jó lehet azon két egyő, kiknek s körül akarat talán határ-ido előtt is kivették, mások azonban csak haszonvehetlen apróbb részletekben s így is szinte per utján juthattak a magukéhoz; ezen kívül a haszonbérlo undorító roz italainak tetszés szerinti magas ár szaván, ha a nép szomszéd helységekből kupával, (melynek ily mértékben beozaraától nem tudom, melyik törvény által tiltatának el) jobbakat hozott, a kirajta éretet, nem csak magával hozott italát részelt el, hanem e mellett annak tzszeres ára zsaroltatott fel rajta.

Jelen hó 13-án a szomszéd helységekben előleges körzés s a jogosultaknak illő időben tudomásra juttatása nélkül egy, mának e helységben mindenhatóságot kioroszakolni törkevv birtokos ur rendelkezésénél fogva, az árverezés ez évre is megkezdett; az az, megkezdett volna, ha lett volna kivél, de mivel senki sem tudott az árverezés napjáról, tehát nem is jelentek meg, kivéve a tavalyi haszonbérlo, kinek hogy javára üssön ki a dolog, — merem állítani — előre elintézt tény volt. Egy törvényes alapu árverezésre megkivánta tük legalább három idegen árverező jelenléte, azonban a mások javában gázolni szeretők e szám nélkül is végrehajták azt, még pedig, hogy a törvényesség bélyegét fűthessék arra, a szolgabíró bevonásával, kirol még is csak fe tettünk annyi lyalítást, hogy eféle eljárásával a jogtalanságra utat ne nyisson. A méltanyosság úgy hozza magával, hogy ha helybeli birtokos többet nem ad is, mint az idegen, előnyvel bírjon, annyival inkább, ha többet igr, itt az utolsó eset is előfordult; még is a kivenni szándékozó eljettett, azen nyomátéktan oknál fogva, minthogy az érdekeltek tegegsége m att az árverezésen személyesen meg nem jelenhett, csak küldöttje által közlekedett az árverező b zottmányonál s mikorra többet ajánlását megvitték, a sz. bíró lejárának állván az árverezés kiszabott órá, azt a Hers izraelita részére bevezetettnek nyilvánítá. Az érdekeltek jogosultak közt volt ugyan olyan, ki e törvénytelen eljárás ellen szót mert emelni, hanem azt fenyegetések csak hamar elnémították; de a meg nem jelenhett birtokos értesítve az árverezés hiányos volta feől ez ügyet az illető törvényhatóság elé terjeszté, mely bizonyosan ez árverezést megsemmisítve, újat rendelend. Mndamellett is egy tanúságot nyújtó szomorú példa az arra nézt, hogy az egyet nem értes s másokat lenező pöffesz kedés mindig csak zavart idéz elő.

Ezen sötét kép után kikérem a kegyes olvasótól, hogy helységünknek anyagságba merülnek s olyannak tekintse hová a szellemi életnek leghalványabb sugara se hathatna be; mert már e tekintetben tanuskodnak az n lapok, melyek itten az iroda mást szépművel képviselet. Jár ugyanis helységünkbe: „Koszov” 1 példány, „Politikai újság” 1 p., „Fővárosi lapok” 1 p., „Fővárosi újság” 1 p., „Korunk” 1 p., „Közösvári Közlöny” 1 p., „Nép barát” 1 p., „Egyházi lap” 1 p. De azt még is jó lesz tudni a t. olvasónak, hogy e lapok közül a három utolsó kivéve, a többi helységünk legkisebb birtokosa m. Gyárfás József ur hozatja, kinek szíves ségéből aztán a nagyobb birtokosok s mize gyének is szellemi szomjukat enyhítjék.

Az itteni négy év óta sántikáló tagosítási elemunká'atok akadályairól kellene még valamit mondanom, de erről a t. szerkesztő ur engedelmével a legközelebbi alkalommal.

r. l.

KÜLÖNFÉLEK.

— A kolozsvári jótékony nő-egylet által folyó hó 2-án rendezett álarozos táncszívalom alkalmával 98 darab ajándékkeppen begyűlt tárgy fog sorshuzás alá jönni. Ezen ajándékokon kívül van még 12 tárgy, mely a tárlatból megmaradt s ez alkalommal ezek is kisorsoltatnak.

— A magyarországi gazdasági-egylet múlt hó 28-án tartott ülésében Somsics Pál egy indítványa folytán elhatározta, hogy „az orsz. magyar gazdasági egylet az ország érdekében kinyilatkoztatja, mikép minden más vasútvonal a nagyvár-kozsvár-brassó-sóin kívül, az ország érdekeivel ellentézik, és egyedül a nagyvár-kozsvár-brassó-vár-brassói vonalaz, melyet az egyez sület az ország érdekei és közkivánataival megegyezőnek tart, egyszersmind felkéri az alakult vasúti bizottmányt, hogy ezen országosan megszabdult meggyőződésnek érvényt szerezni igyekezék.

— Jelentés. A jótékony nő-egylet második álarozos bálját tartja ma febr. 2-dik napján a városi táncsteremben. A tisztelt közönség szíves pártolását viszonozni óhajtván a rendező bizottmány ajándékkeppen begyűlt nyerevényekből, egy sorsjátékot rendez 100 nyerevényen. Minden beléptijeg mellé egy ingyen sorjegy csatoltatik. A sorvonás, és a nyerevények kiosztása a bálfolyamában a s. únóra alatt történik. Beléptijeg 1 frt o. é. válthatni Stein és Csapó kereskedésében, valamint Ulrich czukrárszatában, a bál estvéjén a pénztárnál. A jobb felőli karzatra belépti jegy 1 frt, a bal felőli 30 kr. Kezdeté 9 órakor.

— A helybeli unit. collegium ifjúsága folyó január hó 31-én délután adá próba hangversenyt az iskola nagy terem-ében. A program következő vala: Első szakasz: 1. „Kettős”, a „Lucia” című dalműből, éneklő az iskolai énekkar. 2. „Jégvirágok”, Tómpától, szavalja Derzsi József. 3. „Variációk” egy tülhingi népdal fölől, Stöger Béla ur zongorakísérete mellett hegedűn előadják: Boér Gergely és Zsigmond Ákos. 4. „Csárda romjai”, Petőfőtől, szavalja Czirják Albert. 5. „Harczda”, „Belizár”, Stöger Béla ur zongora kísérete mellett éneklők Molnár Miklós és Pető Mózés. 6. „A szerelem... a szerelem”, népdal, éneklők: Pető Mózés, Kelemen Albert, Molnár Miklós, Kozma Ferencz, Létai Máté, Balók Károly, Alberti János és Czirják Albert. Második szakasz: 1. „Pusztán születte”, népdal, éneklők az iskolai énekkar. 2. „Ábránd”, a Bellini „Tengeri kalóz”, című dalművére Sinlingertől Stöger Béla ur zongorakísérete mellett, hegedűn előadja Boér Gergely. 3. „A vén-csizány” Vörösmartytól, szavalja Kozma Ferencz. 7. „Férfi négyes”, éneklők a 6-dik port alatti népdal énekesek. 5. „Variációk” Belinitől, Gyergyai Árpád zongorakísérete mellett, füvelen előadja: Kis Sándor. 6. „Menekültek indulója”, éneklők az iskolai énekkar. A szépszámu közenség nagy tetszéssel kísérte az előadást s kiválólag sok tapsot nyert Boér Gergely szép és szabatos hegedűjátékától.

— Úgy látszik, hogy Renán művét, melyet magunk ugyan még nem olvastunk, de a mint a főpapság tiltá-aiból s más bírálo észrevételeiből kivehettük, a Krisztus istenségét vonja az kétségbe; úgy látszik, hogy e művet a Királyhágón tuli kath. papság nagyon is olvasta; erre következtethetünk azon folytonos adakozásból, mely a Renán műve elleni tiltakozásokép küldetik be az „Idők Tanuja” hoz s ezen lap homlokán naponta közre adatik. Kérdésen kívül a tisztelt tiltakozó urak, kik ama könyvet elítélik, előbb elolvassák azt, mert különben nincs ratioja tiltakozásuknak, mert eszes ember el nem itél semmit is, mielőtt meg nem ismerte azt, hogy így igazságon állhessen; következésképp tehát joggal hisszük ezen sok tiltakozásból, hogy Renán műve nagy kiterjedést nyert az ottani clerusnál, ha tehát a fölkennt papok e művet oly számosan olvassák, hogyan történhetik az, hogy a laikusokat minden uton, módon el akarják tiltani e könyv olvasásától? Vagy tén a laikusoknál nincs józanon itélő ész, és valódi hitbuzgalom?

— (Egy votum) ezim alatt a „Hon” az erdélyi vasutról következőleg nyilatkozik: „Bár mikép oldassák meg a magyar kérdés, be fog következni az idő, midőn a terhek aránya és illéteke fog eldönetni Most Bécsben oly teher átvállalása felett okoskodnak, melynek átvétele okszerűleg majdan Magyarországot illetné; értjük az erdélyi vasut kamathiztosítását, Magyarorszá, a mióta e kérdés felmerült, minden organumaiban — a melyeknek felszólalni lehetett — határozottan Nagy-Vár-kozsvár-Brassó felé vezetőndő vasut mellett, nagyszabasi szárnyvonallal nyilatkozott; így az országos gazdasági egyezsület; a vidéki egyletek és kereskedelmi

kamarák nagy része, a hírlapok mind, az egyetleneq „Hermannstädter Zeitung” kivételével; már most, ha ennek dacára, — Bécsben azt tetszenék határozni, hogy a „Credit Anstalt” privát előnyére, és egy, kereskedelmi nagy jelentőséggel nem bíró város iránti tekintetből, a két testvérhaza életbevágó érdekeinek világos megsértésével, építésék a vasut; ezen kamathiztosítás elvállalása ellen mindig és mindenütt tiltakozni, e tekintetben véleményünket nyíltan kimondani, lapunk kötelessége. Még az ügy végkép eldöntve nincsen. Nem bízhatjuk, hogy egy egész ország ohajtása figyelembe ne vétessék. A legfelsőbb köröktől részrehajlatlanságot várunk.”

— A Kisfaludy-társaságnak 28-án tartott ülésében a társaság tisztviselői, elnök, alelnök, igazgató, titkár, altitkár, ujra voltak választandók további három évre. Köszavazás utján megmaradtak az előbbie. A társaság új tagjául Pálffy Albert regény- és beszélyírónk választott meg. A ballada-pályázat, melyről a jelentés felolvastott, egyáltalában nem volt kielégítő. Azonban a pályázati hirdetésben a jutalom mindenesetre kiadandónak mondván az aránylag legjobbnak, a „Minden pálya dicső” (?) jelíggel ballada lón nyertes. Szerző neve: Tóth Endre.

— Megjelent az „Erdészeti lapok” III-ik évi folyamának első füzeté. E lap mostantól kezdve az országos magyar erdősz-egylet közlönyévé vált. A jelen füzet tartalma: 1) Az erdei gesztek némely általános sajátosságai. 2) Nézetek az erdők befolyásáról az éghajlata és 3) különfélek. E lap havonként egyszer jelenik meg. Előfizetési ár egészévre 6 frt. Előfizetheti csak egészévre az „Erdészeti lapok” szerkesztőségéhez Selmecze cimzett levelekben.

— Megjelent Stein bizományában Kolozsvárt „Tájékozás urbéri ügyekben”, küllös tekintettel az 1854 jun. 21. Erdélyre nézve kiadott legi. cs. nyiltp. 3, 16, 17 és 18-dik §§-ra. Irta A. Dörgö Gábor.

— A pécsi casino, melynek múlt évben 470 tagja volt és 41 hírlapot tartott, a könyvtár teljesítésére 260 frtot, az alföldi szülőködköknek 375 frtot, a pesti egyetemet és budai mltipartanoda segélyegyleteinek egyenkint 50 frtot, s a legjobb hős-költemény pályadíját Szécsényi díj alatt 25 frtot határozott, melytől a pécsi iskolai ifjúság pályázik. Közelebb oly casinói határozatot várnak, mely Szigeti színtársaságát Pécsnek egész télen át biztosítaná. E színtársulat, melynél legujabban Türedi vendég szerepelt, a pécsiéknél sok kézi munkánval járultak a szülőködkök javára rendezett sorsjátékhoz, mely a f. hó 26-án tartandó bál alkalmával fog véghez menni!

— A „Hon” felelős szerkesztőjét Urházy Györgyöt, egy tulajdonosát Jókai Mót, a cs. k. katonai törvényszék az ellenük közcsendháborítási vád alapon indított sajtótügyi keresettől, tényálladék hiánya miatt fölmentette.

— Monyásán Aradmegyében, a napokban egy szerencsétlen csizmadia, Kolozsvári József. felakasztván magát, 10 frtra becsült holmija maradt. Midőn elárverelték, holmija között egy ócska pecsénymóti is találtak, melynek tojásdad körül pakfog lapját a ráta-pad földről megistítván, rajta Magyarország címere tűnt elő a következő körirattal: „Miniszterelnök pecsétje 1848.”

— A megszünt „Bihar” volt szerkesztője Györfly Gy. három havi fogságát Nagyváradon kitöltvén szabadon bocsátott.

— Az aradi lapban olvassuk: Meghalt egy szegény, 85 éves napszámos, nem volt senkije csak egy 60 év felé haladó neje, kivel az élet terheit megosztotta, s kinek nem hagyott egyebet, mint, hogy a terheket most magának kell viselnie. A temetésre megjelent oda nt. Vécsy, minorita rendi egyházi szónok. Halottas koesi nem volt, emberek sem voltak, kik a halottat vigyék; a szegény öreg özvegy egy gyalogszánkát kerített valahol s bűstársa hűlt tetemeit ezen huzta ki maga a temetőre. A temető ajtajáig érve o't megállapodtak, mert éppen akkor egy szíjgyártó temettek, jelen volt a ezéh, fátylakkal. Ezek éppen visszafelé jöttek. Az ajtónál nt. Vécsy megállítá őket s beszélt nekik arról, hogy mily különböző az emberek sorsa. A gazdag élete kényelmes, temetése is pazar fényfnyel történik, a szegény egész életében izzad, szenved, dolgoz, és halála után még csak olyan sincs, ki neki az utolsó tisztességet megadja. Ekkor rámutat a szegény napszámos tetemére s föl hívja a gyászmenetet, csatlakozzanak hozzá s legalább a temető ajtajától a sírig adják meg neki az utolsó tisztességet. S a derék szíjgyártó-czéh megindulva teljes lélekkel engedett a föl hívásnak. Négy fátylát gyújtottak s valamenynyien elkísérték a szegény napszámost a sírig.

— Az ismeretes Almásy-féle végeandélet hamisításban a budai városi tszék ítélete kihirdetett. Az ítélet szeriut — mint a „P.

L.” közli — gróf A. Albert, mint a bűntény főközöjja három évi, B. Lajos, mint nagyobb beszámítás alá eső bűnrészes egy évi, a többi bűnrészesek: B. Elek három havi, G. Miklós bathavi, R. Ferencz hat havi, Sz. József kilencz havi, F. Albert kilencz havi, végre F. Möriz hat kavi börtön fogságban marasztaltatnak el, ezenkívül mindnyájan köteleztetnek 390 frt. 90 krajny per-s az élelmezési költségeknek végrehajtás alatti megtérítésére, a vizsgálati fogság nem tudatik be a kimondott ítéletbe. G. Miklós, R. Ferencz F. Möriz rom. katolikusok, kamis esküt is tévén felettük az illető szent szék is itél. B. Lajos és R. Ferencz okleveles ügyvédek ellen az illető fegyelmi eljárásban a kir. tábla fog itélni.

— A „Mátra”, mint azon vidéken ritkaságot említi, hogy a napokban Ostoroson Jó János ur egyik bérese az urasági kertben egy nagy vadmacskát lött, mely ottan a nyár óta sok pusztítást tett a szárnyas állatokban. Testhossza 2 1/2 láb, vastagsága átmérőben 7—8 hüvelyk, farka hasonló a rókaéhoz, öt fekete gyűrűvel körözve. E him macskának alkalmasint párja is ott tartozdik tán falival; hihetőleg valamely inséges vidékről, hol a szárnyas bazi állatok is elfogytak, költözött ide. A tulajdonos az egri muzeumnak szánta.

— Pozsonban közelebb egy mérnök saját szerlti körülmények közt lépett házasságra. Mintegy 9 év előtt hűtlenségi gyanúból elhagyta első nejét, s így éltek hosszú évek során, a nélkül, hogy egymással találkoztak volna. Egy álarozos bálon a férj beleszeretett egy érdekes dominóba s mindjárt így álaroz alatt, nevét sem tudakolva, házasságot ígért neki, ha törvényes válása első nejétől sikerül. A férj katolikus levén, hogy ígérét megtarthassa, protestánsá lett és válópert kezdett első neje ellen; a válás in optima forma megtörténvén, már most a kapott utasítás szerint fölkereste szívének imádoztját, hogy tudassa vele, mikép házasságuknak többé semmi sem áll utjánban. De mennyire meg volt lepve, midőn az érdekes dominót feltalálva, első nejét ismerte meg. Mindazáltal új szerelme oly erős volt, hogy e körülmény dacára sem lépett többé vissza és a második házasság végbement az — első feleséggel.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, jan. 28. Az angol lapok két ellentétborra oszlanak az európai helyzet felől nézetekben. Míg a „Times” következőleg ír: „Olvasónk bizonyára megelégedéssel fogják észrevenni, hogy azok a háborus fellegek, a melyek Európa északi része fölött összeteronyosulnak, szét kezdenek oldaszolni, s hogy most már teljes remény van azok tökéletes szétoszlására”, addig az „Army és Navy Gazette” egyik rovatában így szól: „Mint halljuk, a jelenleg Doverben állomásozó második dandár parancsot kapott, hogy Ausztrália helyett Kopenhágába hajózzék”, a „Daily News” pedig jelenti, hogy 20—30,000-ig való angol katonaságot állítanak hadilábra, hogy a Dánia megtámadása elleni ellátérjesztéseknek nyomatókat adjanak, s szükség esetében Anglia teljesítse a maga kötelezettségeit. A csatornai hajóhadat minden órán várják vissza.

Palmerston lapja a „Morning Post” pedig, a melyről az a tapasztalat, hogy a napi rendszeren levő égető kérdésekkel foglalkozó cikkeit rendszeren angol jegyzékeknek szoktak körülírásai lenni, a dán-német gyűről következőleg ír: Jelentették volt e hó 22-én, hogy az angol kormány javasolta Dániának, hogy kérje az osztrák-porosz csapatok előnyomulásának felfüggesztését, hogy a dán kormányának ideje legyen a birodalmi tanácsot összehívni s az alkotmány felfüggesztésének kérdését előbe terjesztetni. A dán kabinet követte tanácsunkat s hat héti időhaladékot kért a német nagyhatalmaktól. De Ausztria és Poroszország viszszaütasítá az ajánlatot és Schleswig megszállási terve mellett szilárdul megmaradnak. A fegyveres összefütközés veszélye tehát gyors léptekkel közelit s az Eider egysezerre oly fontosságot nyer, mint a keleti és olasz háboruk alkalmával a Pruth és Ticino. A szövetséges osztrák-porosz csapatok febr. 6-án Schleswig határain állanak s néhány nappal később a folyót átlélik. Mielőtt e végzet eljes lépés bekövetkeznék, még van mindig idő az alkudozásra s nehéz elbírni, hogy a két hatalmas könnyműleg Európa véleményével dacolni akarna. A parlament összejöttével Anglia nyíltan ki fogja jelenteni vélekedését s vizsgálódásul föltehetjük, hogy a Dánia részén fog állani. A kormány — elvárjuk tőle — az ülés kezdetén, ki fogja nyilatkoztatni, hogy Anglia semleges nem marad, ha egyszer az ellenségeskedések megkezdődtek. Bizunk benne, hogy Angol-, Francia-, Orosz- és Svédország Dánia épségének védelmére egyetleneq. Mit vihetnek ki a németek egy ily ealitio ellen? Elfelejtethi-e Ausztria, hogy

Lengyelország fegyverben áll és Olaszország fegyverkezni? Nem gondol-e Poroszország Posen és a Rajnapart elvesztésére? Nem tartanak-e a kisebb német fejedelmek egy demokráta forradalomtól? Még három héti idő van a megfontolásra. A német hatalmak megtagadták az időhaladékot; meglátjuk, nem lesznek-e rávehetők, hogy egész tervüket feladják. A dánok minden engedményt megadtak; a mit csak méltányos tanácsolni lehetett nekik. Tamadok esetében svéd katonák fognak a Dannewirke védelmezőinek segítségére sietni, még mielőtt le lennének győzve, s az északi tengeren angol hajóhad jelenik meg, míg más szövetségesek hasonlóan erőteljes intézkedéseket teendők Dánia oltalmazására.

Ugyancsak a „Morning Post” szerint a szükség esetén Kopenhágába küldendő hadsereg parancsnoka már ki is van nevezve.

A „France” Londonból, jan. 24-ről követeztet: Holnap ismét összeül a görög kérdéssel foglalkozó értekezlet, hogy a jóniai szigetek semlegességét tárgyzó egyezményt megállapítsa.

A „Herald” szerint Russel lord beadta lemondását. A „Post” ellenben úgy lemondásról, valamint általában a miniszterségről keringő minden hírt alaptalannak nyilvánít.

Francoziaország. Páris, jan. 27. A dán javaslatnak Ausztria és Poroszország által való visszautasítása itt annál nagyobb feltűnést okozott, mert itt erősen meg voltak róla győződve, hogy a német nagyhatalmak megadják Dániának a kért halasztást. Dröyn de Lhuys ur kabinetje főnökét azonnal elküldötte Metternich herceghez és tudtára adta, hogy Francoziaország szemei előtt Ausztria felelős lesz a külön osztrák-porosz politika következményeiről. Nagyon jellemző, hogy a francia kormány fenyegetéseivel Ausztriának fordul, míg Poroszország irányában barátságos magatartását nem változtatja meg. Ausztria Francoziaország bosszúját ama körülmény által is előidézte, hogy Ferdinánd Miksa főb. a mexikói korona elfoglalására nézve is már nehézségekkel állana elő, s ezaz ingadozás itt annál kellemetlenebbül hat, mert Rouher ur már készült rá, hogy az elfogadást a kamarának „kész tény” gyanánt fogja bejelenteni.

A „Nat. Ztg.” párisi levelezője a német-dán kérdésre vonatkozólag ezt írja: A francia kabinet kérdést tett, hogy miképpen fo-

gadják Ausztria és Poroszország a dán kiegyenlítési javaslatokat, s minő befolyással lennének a Schleswigbe szándékolt benyomulást illetőleg. A mint hallszik, sem Berlinben sem Bécsben nem hajlandók Schleswig megszállását felfüggeszteni. E részben a két kabinet részéről azt a nehézséget hozzák fel, hogy miután Holstein szövetségi csapatokkal van megszállva, a már az Eiderig hatolt nagy számú hadtestet nem lenne hová elhelyezni. Megjegyzik továbbá, hogy a dánok már igen sokszor tanusították, hogy ők csak időt kívánnak nyerni. Mindezekből itt Párisban azt lát-szanak binni, hogy a két német nagyhatalom nem veszi magára a további halogatás felelő-ségét, hanem minden esetre megszállják Schleswigt. Mikor aztán benn lesznek, megadják Dániának a birodalmi tanács egybe-hívására szükséges időhaladékot.

Németország. Frankfurt, jan. 28. A mai szövetséggyűlésben Kurhessennek a holsteini örökösödés tárgyalását sürgető, valamint a schleswig-holsteini küldöttségnek a gyűlés elébe becsatálása iránt tett indítványait a holstein-ügyi bizottsághoz utasították; ugy-szintén a szövetségi biztosoknak a holsteini rendek egybe hívása iránt tett kérdését is.

München, jan. 28. A bajor hivatalos lap ellene mond a „Volksbote” amaz állitá-sának, mintha Bajorország a német nagyhatalmak politikájára tért volna s általában, hogy a középállamok a nagyhatalmi politika felé hajlottak volna. A bajor kormány állá-sontja, a mint a tényleges viszonyokból ki-tetszik, változatlan. Összefüggésekből kiraga-dott egyes szavakból következtetni, indo-kolatlan eljárás.

A schleswig-holsteini küldöttség, szívélyes búcsúvétel után, jan. 27-én, hazaindult, kö-vetkező tartalmu nyilatkozatot hagyván hátra: „Szíves köszönet, királyotok ő felségének, a mi jogunk védelmének; szíves köszönet nek-tek mindnyájotoknak hű szeretetetekért. A bennetek helyezett bizalom kísér bennünket hazánkba.”

A „D. A. Ztg.” frankfurti levelezője biz-tos forrásból ezt írja: Bismark rendeletet kül-dött Wrangelnek, hogy szólítsa fel a szövetségi biztosokat, hogy 48 óra alatt távozzanak Holsteinből. A mint erről Frankfurtban és Münchenben távirati uton tudomást vettek, a bajor király kérdést tett Berlinben és Bécs-ben, hogy igaz-e ez? Eközben el lön hatá-

rozva, hogy a bajor hadserget hadilábra ál-lítsák, a közép- és kis államok minisztereit Frankfurtba gyűjtés s német parlamentet hívjanak össze. A mint ezeknek híre ment Bécsbe, igyekeztek Bajorországot megnyug-tatni. Ebből állana az a lapok által közölt „megnyugtató”, a mit a két német nagyhatalom a kisebb német államoknak adott volna.

Dánia. Kopenhága, jan. 28. Az or-szágyűlés tegnapi ülésében Monrad minster elnök, egy hozzá intézett interpellatora kö-vetkezőleg felelt: Bajos megmondani, hogy minő kiegyenlítésre fogunk rá állani; könnyebb, hogy milyenre nem állunk rá. Külön Schles-wig-Holstein, vagy önálló Schleswigbe, vagy pedig Schleswig felosztásába soha sem fog-nánk beleegyezni. Az alkotmány eltérése csak a birodalmi tanács önkéntes beleegyezésével történhetik meg. Plog országgyűlési tag azt kéri a minisiteről: Egyesült Schleswig-Hol-stein vagy teljesen önálló Schleswigt akar-nak-e. Monrad a következőleg felelt: Mon-dám, hogy nem, Schleswig felosztását sem, Plog: Hátha népmozgalom üti ki magát. Monrad: Annak a legvégső eszközökkel is ellene fogunk állani.

Az országgyűlés egyhangulag megállította a válaszfeliratot, a hercegségekre vonatko-zólag a minisiteri nyilatkozat értelmében.

Londonnal élénken foly a futárok utján való közlekedés.

A királyt, a hadsereghez való visszautaz-tában, anyóssának Hessen-Kasseli grófnőnek reménytelen állapota hátráltatta.

Ujabbak. Stuttgart, jan. 29. A mai „Staatsanzeiger” jelenti Berlinből, hogy Dánia és Svédország között szövetség jött létre, a mely szerint 35,000 svéd fogna Dániába be- vonulni Schleswig oltalmazására.

— Berlin, jan. 29. A dán-svéd szövetsé-g megkötéséről szóló tudósítást itt alaptalannak tartják.

— Rendsburg, jan. 29. A dánok ki-írtították a kör-védmitvet s csak egy kis had-osztályt hagytak hátra őrségi szolgálatra, s a vámvonal védelmezésére. Mindenütt húzódnak vissza a csatornától s az Eideronaktól. Bülow tábornok szállása egyelőre Sorgebrückben lesz.

— London, jan. 30. A „Morning Post” azt hiszi, hogy Orosz, Francia- és Svédor-szág készeknek nyilatkoznak a Dánia területi épségét tárgyzó angol javaslat mellé állani.

Ugyan ez a javaslat a német nagy hatalmak-hoz is elment s elfogadása Berlinben kabinet-kérdést képez. — Mexikóból érkezett hírek szerint Juarez, San Luis és Morelia mellett, Marquez- és Mejiatól vereséget szenvedvén, futással keres menhelyet.

Bécsi gabonabörze január 23-án.
Buza, márcsföldi 88 fontos 5 frt. 30 kr., marosi Győrött 89 fontos 6 frt. 10 kr., bánati Győrött 87 fontos 5 frt. 65—80 kr., fehér-templomi Győrött 88½—89 fontos 5 frt. 65—5 frt. 80 kr., bácskai Győrött 86 fontos 5 frt. 25 kr., magyarhosi Győrött 85 fontos 5 frt. — 1r Rozs, austriai Bécsben 80 fontos 3 frt. 50 kr., Árpa felvidéki Bécsben 84 fontos 3 forint 35 kr. Zab, austriai átvitelileg 48—50 fontos 2 frt. 28 kr. — 2 frt. 23 kr. Buzafogalom 35,000 mérő.

Bejegyzett gabnaárak a pesti gabona-csarnokban jan. 31-én.

Osztrák mérő.	Osztrák értékben.	Suly, font.	ft.	kr.	ft.	kr.
Buza bántási . . .	87	88	—	—	—	—
„ tiszai . . .	86	88	5	40	5	65
„ fehérmegei . . .	85	87	5	30	5	60
„ bácskai . . .	85	86	5	20	5	25
Rozs . . .	77	79	3	70	3	80
Árpa serfőzésre . .	70	71	3	10	3	20
„ étetésre . . .	65	68	2	80	2	90
Zab . . .	42	44	2	25	2	30
Tengeri . . .	82	84	3	60	3	70
Köles . . .	—	—	3	50	3	60
Repeze . . .	—	—	5	50	6	—

Gabnaárak a ki-rályhágon tul.

k r a j c z á r o k b a n .						
Szeged január	23.	520	380	3	280	400
Baja „	20.	5	380	310	220	370
Losonez „	9.	444	380	300	200	400
N.-Beeskerek „	10.	520	—	—	250	400
Debreczen „	20.	460	375	320	210	370
Gyula „	10.	550	—	350	260	420
Eger „	12.	480	350	300	200	360
Sopron „	11.	455	312	272	217	370
H. M.-Vásárhely	11.	460	—	360	250	420
Székesfehérvár	13.	480	330	270	230	320
Pozsony „	20.	525	340	298	263	390
Buda „	23.	530	370	320	270	420
T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.						

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

37287—1864

(20) (3—3)

Hirdetmény.

Méltóztatott ő császári s apostoli királyi Felsége tavalyi november hó 15-én kelt legfelsőbb határozatánál fogva legkegyelmesebben megengedni, miszerint Alsó Fehérmege számára még két **alorvosi állomás** külön 300 ft. o. é. az az háromszáz forintnyi évi fizetéssel o. é. rendszerességgel, és hogy az ekkép szaporított orvosi személyzet Nagy Enyeden, Alvinczen, Balászfalván és Topánfalván helyheztessen el. Ezen állomások betöltésére, melyekkel a feenirt 300 ft. évi fizetésen kívül a díj-koztatok 12-ik osztálya van ös-zekötte, tavalyi november hó 21-én 5345 udvari szám alatt kelt legfelsőbb királyi ren-delet folytán a pályázat ezenellől figyelmeztetéssel hirdetjük ki, miszerint a két vjon-nan szervezett hivatalok valamelyikét elnyerni kívárók bevezett orvosi vagy sebészti tu-dományokról szóló okleveleikkel, mint szinte a hazai nyelvek ösmerete és más késztültsé-geket és képességeiket és ha már valami hivatalba alkalmazva lettek volna az azt is igazoló okmányokkal támogatott kérvényeiket legkésőbb a jövő **februárius hó utolsó napjáig** ns Alsó-fehérmege főispánjához N.-Enyeden annál bizonyosabban beadni el re mu-asszakk, minthogy a később beérkezendő folyamodványok tekintetbe véteteli nem fognak. Az erd. k. főkeormánysektől N.-Szebenben 1864 január 9-én.

NEM HIVATALOS.

Jószág eladása.

(3—3)

Méltóságos gróf Pejácsevich Márknó sztl. gr. Bethlen Hermina ő nga Sz. zalaknai datki, és m. szilvási jószágai örök áron eladók. Értekezhetni és a vásárt megköthetni Ko-lozsvárt b. királyutca 22 sz. a jószágigazgató Demeter Károlylyal.

(270)

Valódi ugynevezett

(5—6) 2/2

Vegy-illatos vagy Fejedelmi mosdó-víz

Renaud Ernőtől Párisban

Ezen elbirhezt esmeretes mosdószér, a bőrnek sajátoságos ifjai elevenséget kölcsönöz, a nyakat, kart és kezeket hófehérre, puhává és hajlékonyná teszi, s minden más ily ne-mű szereknél büsítőbb, újított, szépitőbb és ifjítottabb hatással bír; általa mindennemű bőr-küültési, szepölő, napharmitási és himlő bőr-foltok, ábrázatrageya, rozszió, hévégtől vagy bevessegtől származó fokadékok, naptóli elégs s egyszóval mindennemű ábrázat külbibák eltávolíthatók, s a bőrnek a legfiombb tapittatu simaságát, a legkésőbb vénségig fön-narthatni.

Kik a fennevezett bőrtisztátalanságokkal bírnak, ezen mosdó vizet gyakran keil hasz-nálníok, s aránylag annál hosszasaabban, mentől inkább akarnak a fencebbi bajaktól me-nekülni; mivel ezen szer, a bőrről semminemű tisztátalanságot nem szenved.

Ezen hasznossága s kültűő jósaága által oly közkedvelté lett vegy-illat-szer egyedüli raktára a maga jóállás mellett valódiságában.

Kolozsvárt, Wolf János gyógyszerárában

Ára 84 krajczár oszt. ért.

Postán küldve a göngyölek és bérmentesítésért a rendes áron felül a tá-volság és csomag nagyságához képest még **30 egész 70 krig** melléklendő.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban

k a p h a t ó:

A VEGYTAN ISKOLÁJA

Dr. Stöckhardt után dolgozta Berde Áron

természettudományok tanára és a magy. tud. akademia l. tagja.

Második átdolgozott kiadás.

Ára 2 frt o. é.

ERDÉLY a rómaiak alatt.

Kütfők nyomán írta Wass József, kegyes szerzetbeli áldor, gymnasium tanár, s a magyar tudományos akademia levelező tagja.

Az Erdélyi Muzem-Egylet által a HAYNALD-díjjal jutalmazott pályamunka.

Erdély térképével.

Ára 1 frt 50 kr. oszt. értékben.

UTIRAJZOK.

Írta Zombori Gedő.

I-só kötet: Magyarország, Austria, Morva és Csehország, Németország, Holland, Belgaföld, Angolország.

II-k kötet: Francoziaország, Schweiz, Savoya és schweitzli határhegyel Olaszország, Krajna, Karantán és Steierország.

A két kötet ára 2 frt.

AZ ÉSZAKI FÉNY.

REGENY 3 kötetben, írta Dózsa Dániel. Ára 3 frt.

FALI NAPTÁR 1864-dik szökő évre

katolikus és protestans, görög-orosz, és izraelita naptárral, bélyeg-illeték táblákkal, a kolozsvári es. kir. levél- és szekérposta, valami a Biasini gyorskocsi menetrendével ellátva.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. o. é.